

INSTITUTIONEN FÖR BIOLOGI OCH MILJÖVETENSKAP

BIO499 Naturvård: förvaltning och skötsel, 15 högskolepoäng

Nature conservation management, 15 higher education credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för biologi och miljövetenskap 2015-03-24 och senast reviderad 2017-07-09. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2017-07-09, höstterminen 2017.

Utbildningsområde: Naturvetenskapligt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för biologi och miljövetenskap

Inplacering

Kursen är en fördjupningskurs i biologi på avancerad nivå. Kursen utgör startkurs för profilen med inriktning mot Naturvårdsbiologi och förbereder för fortsatta studier inom ämnet samt ingår i det valbara utbudet för andra profilområden inom masterprogrammet i biologi. Kursen kan även ingå i masterprogrammen Miljövetenskap med naturvetenskaplig inriktning och Biologi lärande samt läsas som fristående kurs.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Biologi, Masterprogram (N2BIO), 2) Miljövetenskap med naturvetenskaplig inriktning, masterprogram (N2MVN) och 3) Biologi och lärande, masterprogram (N2BOL)

Huvudområde

Biologi

Miljövetenskap

Fördjupning

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs kunskaper motsvarande:

Alternativ 1: Godkända kurser BIO900 Cellbiologi (15 hp), BIO905 Molekylär genetik (15 hp), BIO910 Organismvärldens form och funktion (15 hp), BIO915 Ekologi och evolution (15 hp) och BIO920 Biodiversitet och systematik (15 hp).

Alternativ 2: Godkända kurser ES1201 Miljövetenskaplig baskurs (15 hp), ES1300 Naturresurshushållning (15 hp), ES1305 Föroreningars spridning och effekter på biologiska system (15 hp), BIO915 Ekologi och evolution (15 hp) samt minst en av följande fyra kurser: BIO900 Cellbiologi (15 hp), BIO905 Molekylär genetik (15 hp), BIO910 Organismvärldens form och funktion (15 hp) eller BIO920 (Biodiversitet och systematik (15 hp).

Alternativ 3: Godkända kurser om minst 90 hp inom de två första åren på Marin vetenskap, kandidatprogram, Göteborgs universitet.

eller motsvarande

För alla alternativen krävs dessutom minst en godkänd relevant fördjupningskurs (minst 15 hp) inom biologi.

Rekommenderade fördjupningskurser på grundnivå r Naturvård i vattenmiljöer (BIO283) samt Naturvård i landmiljöer (BIO281), eller motsvarande.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande principer för förvaltning och skötsel av biologisk mångfald, med tonvikt på särskilt värdefull natur och naturområden
- redogöra för viktiga ekologiska processer, liksom viktiga politiska processer och regler, som skall beaktas vid förvaltning och skötsel inom terrester och akvatisk naturvård

Färdigheter och förmåga

- redogöra för hur man identifierar och väljer ut vad som utgör värdefull natur, värdefulla arter och områden, med utgångspunkt från olika bevarandemål.
- föreslå lämplig skötsel (aktiv skötsel/reglering/restaurering/fri utveckling) för de viktigaste biotoperna och ekosystemen i främst Sverige, samt förklara vilken potentiell effekt som alternativa förvaltnings- och skötselformer har på de aktuella ekosystemen och biotoperna, teoretiskt såväl som praktiskt
- redogöra för hur man övervakar och utvärderar om bevarandemål har uppnåtts
- förklara effekter av alternativa förvaltnings- och skötselformer på viktiga arter

- identifiera de viktigaste biologiska aspekterna för en skötselplan, och ge alternativ och rekommendationer för en skötselplan givet de förutsättningar som gäller

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- identifiera och beakta andra aspekter än biologisk mångfald i förvaltning och skötsel inom naturvård, främst friluftsliv och politiska aspekter

- argumentera för och emot olika alternativ, i situationer då förvaltning och skötsel av värdefull natur behandlas. Argumentation och förslag skall, i möjligaste man, vila på vetenskaplig kunskap och adaptiva modeller för förvaltning och skötsel, men också andra sociala, ekonomiska och rättsliga aspekter

Innehåll

Kursen ger fördjupade kunskaper om förvaltning och skötsel inom naturvården, i första hand för svenska terrestra och akvatiska biotoper och ekosystem. Kursen är inriktad på natur och områden med höga biologiska värden (skyddade eller identifierade) och den förvaltning, skötsel och restaurering som krävs eller gynnar dessa. Detta inkluderar områdesskydd via t ex nationalpark, naturreservat och naturvårdsavtal, Natura 2000 / EU-direktiv för land- och vattenmiljöer (t ex avrinningsområden, kustförvaltning), Landsbygdsprogrammet med stöd till bl a naturbetesmarker, och skogsägares sk frivilliga avsättningar.

Relevanta miljömål, certifiering, övervakning (monitoring), och forskningsresultat tas upp i samband med skötsel- och förvaltningsplaner av olika slag. För terrestra miljöer behandlas i första hand odlings- och skogslandskapet, men även biotoper i anslutning till tätort och infrastruktur. För akvatiska miljöer behandlas limniska ekosystem, där studenterna får lära sig att, bedöma, restaurera och övervaka tillståndet i mindre vattendrag och sjöar samt i marina miljöer, där kursen tar upp metoder för att identifiera och klassificera bevarandevärden och analysera/utforma åtgärdsplaner.

Former för undervisning

Kursen består av föreläsningar, övningar och uppgifter som skall lösas och/eller redovisas. Exkursioner med studier av för naturvården viktiga miljöer ingår (dagsexkursioner och flerdagsexkursioner). Flera avnämare / organisationer inom naturvården besöker, eller är knutna till kursen. Ett avsnitt omfattar i regel vistelse vid en fältstation under några dagar.

Obligatoriska moment på kursen är inlämningsuppgifter, redovisning av övningsuppgifter, exkursioner samt fältstationsbaserad undervisning.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Inlämnade skriftliga egna arbeten (uppgifter) utgör huvudsaklig grund för examinationen. Varje students prestation bedöms enskilt efter förutbestämda kriterier som meddelas studenten under kursens gång. Även övriga obligatoriska moment beaktas (och måste uppnå minst G) för sammanvägt betyg på hel kurs.

Tillfälle att komplettera obligatoriska moment kan beredas inom kursens ram i mån av möjlighet, alternativt vid nästa kurstillfälle.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinerator inför nästa examinationstillfälle, ska sådan begäran inlämnas skriftligt till kursansvarig institution och bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap § 22).

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska studenten i normalfallet garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av åtminstone ett år med utgångspunkt i kursens tidigare uppläggnings.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För att bli godkänd (G) på kursen som helhet krävs att man har blivit godkänd (60%) på var och en av de muntliga och skriftliga examinationsuppgifterna. För att få Väl godkänd (VG) krävs att minst 75% av examinationsuppgifterna har bedömts med betyget VG (85%).

Kriterier för bedömning av examinationsuppgifterna meddelas studenterna under kursens gång.

Enligt beslut i fakultetstyrelsen Naturvetenskapliga fakulteten (2015-02-26, diarienummer: 2017/177) skall samtliga program och kurser vid Naturvetenskapliga fakulteten använda antingen den tregradiga betygsskalan: U, G eller VG, eller den 2-gradiga betygsskalan: U eller G.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig och/eller muntlig kursutvärdering. En sammanställning av kursutvärderingen avrapporteras till studieexpeditionen där den är tillgänglig som allmän handling. Kursutvärderingen distribueras även till alla lärare som deltagit på kursen och ska tas i beaktande vid planering av påföljande kurstillfälle. En

sammanfattning av kursutvärderingen samt belysande av vilka eventuella förändringar som vidtagits presenteras för nästkommande kurs under introduktionen.

Övrigt

Kursen ges på svenska men även engelsk litteratur utnyttjas.

Vistelse på annan ort än Göteborg kan förekomma på kursen och medför extra kostnader för studenter (t ex resa och matkostnader).